ជីវិតពៀរ៉ុង
PYRRHON

*– បានរស់នៅក្នុងជំនាន់សម័យមុនទស្សនវិទូរអេពីគួរបន្ទិច នៅក្នុងអូឡាំព្យ៉ាដទី-១២០

ជាបុគ្គលដែលបានបង្កើតក្រុមបក្សមួយហៅថា ៖ បក្សពៀរ៉ូនីញ៉ាង ឬ ពួកសិបទីក (គឺជាពួកជនសង្ស័យទៅលើការពិតគ្រប់យ៉ាង) ។ គាត់ត្រូវជាកូនប្រុសរបស់បូរីជនម្នាក់ (ពលរដ្ឋនៃទីក្រុងស្រុកក្រិក) ឈ្មោះព្លីសតាកនៅក្នុងទីក្រុងអេឡេក្នុងដំបន់ប៉េឡូប៉ូណែស ។ មុនដំបូងគាត់បានខំប្រឹងរៀនគំនូរផាត់ពណ៌ ។ បន្ទាប់មកគាត់ក៏បានក្លាយទៅជាសាវ័ករបស់ ឌ្រីសុង ហើយផុតពីនោះមកទៀតរបស់ទស្សនវិទូរអាណាសាគុស ។ ពៀរ៉ុងបានជាប់ចិត្តស្រឡាញ់លោកគ្រូចុងក្រោយនេះខ្លាំងពេកណាស់... រហូតតាមគាត់ដល់ស្រុកឥណ្ឌា ។ នៅក្នុងឱកាសនៃដំណើរវែងឆ្ងាយនេះ ពៀរ៉ុងបានឆ្លៀតឱកាស ធ្វើការពិភាក្សាជាមួយពួកម៉ាឃី (Mages ...ពួកក្រុមបក្សសេគមន្តអាគម ៖ ម៉ាឃី-មាយា) , ជាមួយពួកយីមណូ-សូហ្វីស្ត(Les Gymnosophistes ៖ ពួកឥសីស្រុកក្លិង្គ... ឥតមានស្លៀកពាក់ខោអាវហើយធ្វើពលិកម្ម នៅលើសេរីរាងកាយ), ព្រមទាំងជាមួយពួកទស្សនវិទូទាំងអស់នៅពិភពខាងកើត ។ បន្ទាប់ពីបានប្រមែប្រមូលមតិរបស់អ្នកប្រាជ្ញអស់ទាំងនេះគ្រប់ៗគ្នាយកមកធ្វើការសិក្សាវែកញែកដល់ទីជម្រៅ, ពៀរ៉ុងក៏ពុំបានរកឃើញការពិតអ្វីសោះដែលអាចធ្វើឲ្យគាត់មានការស្កប់ស្កល់ក្នុងចិត្ត ។ គឺហាក់ដូចជាទស្សនៈឬទ្រិស្តីទាំងអស់នេះមានរចនាសម្ពន្ធស្មុគ្រស្មាញក្រៃពេក ដែលមិនអាចឲ្យគាត់រមិលយល់បាន ។ គឺហាក់ដូចជាការពិតនៃអ្វីៗទាំងអស់នៅលើភពផែនដីនេះបិតនៅឯបាតដាលដ៏មហាសែនជ្រៅ... ហើយអំពើសមរម្យដែលគាត់មានលទ្ធភាពអាចធ្វើបាន គឺមានតែការសង្ស័យទៅលើអ្វីៗទាំងអស់..។ ម្ល៉ោះ ហើយគាត់ក៏ពុំបានសម្រេចធ្វើអ្វីទាំងអស់ផងដែរ ។

គាត់បានពោលថា មនុស្សយើងមានអាកប្បកិរិយានិងទម្លាប់គំនិតរស់នៅស្របតែតាមគេនិយាយប៉ុណ្ណោះ, ម្នាក់ៗធ្វើអ្វីៗតែតាមទម្លាប់ , ម្នាក់ៗមើលឃើញតែច្បាប់និងទំនៀមទម្លាប់របស់ស្រុកខ្លួនឯង ...ក៏ប៉ុន្តែមិនដែលដឹងថាច្បាប់ឬ

ទំនៀម ទម្លាប់នោះត្រូវឬក៏ខុស...ល្អឬក៏អាក្រក់នោះទេ ។

កាលពីដើមដំបូង ពៀរ៉ុងជាជនអ្នកក្រីក្រម្នាក់ ដែលពុំសូវមាននរណាស្គាល់ទេ។ គាត់ប្រកបតែមុខរបរជាជាងគំនូរផាត់ពណ៌តែប៉ុណ្ណោះ , ហើយគេបានរក្សាទុកនៅទីក្រុងអេឡេនូវស្នាដៃរបស់គាត់ ដែលបង្ហាញឲ្យឃើញថាគាត់ជាអ្នកមានទព្យកោសល្យពិតប្រាកដក្នុងវិជ្ជាជីវៈនេះ ។ គាត់រស់នៅក្នុងសេចក្ដីស្ងៀមស្ងាត់តែឯកឯងក្នុងទីរហោដ្ឋាន, ហើយមិនដែលបានទៅចូលរួមប្រជុំជាមួយក្រុមណាទេ។ គាត់បានធ្វើដំណើរជាញឹកញាប់ ដោយមិនដែលបានប្រាប់នរណាម្នាក់អំពីទីកន្លែងដែលគាត់ទៅ ។ អ្វីៗក៏គាត់ទ្រាំបានទាំងអស់នៅក្នុងជីវិតនេះដោយគាត់មិនដែលបានពោលនូវពាក្យត្អូញត្អែ ឬសំដែងនូវការពិបាកចិត្តអ្វីទាំងអស់ ។ គាត់លែងជឿបញ្ញានិងវិញ្ញាណរបស់ខ្លួនគាត់ផ្ទាល់ រហូតដល់គាត់លែងរវីរវល់នឹងដើរចៀសឧបសគ្គទាំងឡាយ, បើទោះជាជុំថ្មក្ដី, ទឹកជ្រោះក្ដី, ឬក៏គ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗទៀតក្ដី ។ គាត់សុខចិត្តឲ្យរទេះដែលគាត់បានជួបប្រទះបរមកកិនរូបគាត់ជាជាងគាត់ដើរងាកចេញ ៖ វាមានមិត្តភ័ក្តិរបស់គាត់មួយចំនួនដែលតែងដើរតាមឃ្លាំមើលរូបគាត់ហើយនៅក្នុងកាលៈទេសៈខ្លះក៏បានជួសស្រង្គ្រោះគាត់ដោយទាញគាត់ឲ្យចៀសចេញពីគ្រោះកាចផ្សេងៗ ។ គាត់គ្មានចិត្តស្ញើបរំភើបនឹងអ្វីៗទាំងអស់ គាត់ស្លៀកពាក់តែខោអាវមួយម៉ាកដដែលៗ ។ នៅពេលដែលគាត់និយាយស្ដីអធិប្បាយអំពីរឿងអ្វីមួយឲ្យគេស្ដាប់, បើទោះជាជនអ្នកស្ដាប់ដើរចាកចេញទៅបាត់ដោយប្រការណាមួយក្ដី ហើយបានទុករូបគាត់ឲ្យនៅតែម្នាក់ឯងក្ដី, ក៏គាត់នៅតែពោលម្នាក់ឯងតទៅទៀត រហូតដល់ចប់ចុងចប់ដើមនៃសេចក្ដីសុន្ទរកថារបស់គាត់ ។ ពោលគឺគាត់មានអាកប្បកិរិយាដដែលដូចគ្នាស្មើដើមចុង នៅពេលដែលមានមនុស្សស្ដាប់ ...ឬក៏គ្មានមនុស្សស្ដាប់ ។ ឫកពាររបស់គាត់គឺគ្មានកង្វល់ខ្វល់ខ្វាយជាមួយមនុស្សគ្រប់ៗគ្នា, ចំពោះនរណាក៏ដូចនរណា ។

កេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់ពៀរ៉ុងបានបែកខ្ចរខ្ចាយទូទាំងប្រទេសក្រិក ។ មានមនុស្សច្រើនគ្នាណាស់ដែលបានសម្រេចចូលក្នុងបក្សរបស់គាត់ ។ ប្រជាជននៅអេឡេបន្ទាប់ពីបានស្គាល់គុណសម្បត្តិនិងចរិយាធម៌របស់គាត់រួចហើយ ក៏មានសេចក្ដីកោតខ្លាចគោរពប្រណិបត្តិរូបគាត់ទុកគាត់ដូចជាព្រះមហាក្សត្រជាទីសក្ការៈបូជានៃសាសនារបស់ពួកគេ ។ ពួកអាត្ហែនបានលើកគាត់ជាបូរីជននៃទីក្រុងរបស់ពួកគេ ។ ទស្សនវិទូអេពីគួរ ចូលចិត្តជជែកពិភាក្សាជាមួយរូបគាត់ពន់ពេកណាស់, ហើយតែងនឹកស្ញើសរសើរមិនចេះដាច់អំពីរបៀបរបបដែលគាត់រស់នៅ ។ អ្នកផងគ្រប់គ្នាបានសង្កេតឃើញថាគាត់ជាមនុស្សមានសេរីភាពពិតប្រាកដមែន, ប្រាសចាកពីសេចក្ដីទុក្ខលំបាករបស់ជនសាមញ្ញ, ពីអំនួតហើយនិងជំនឿអកុសលផ្សេងៗ ។

នៅទីបំផុតលោកទស្សនវិទូវទីម៉ុងបានបញ្ជាក់ថា រូបគាត់បានត្រូវគេគោរពដូចជាព្រះមួយអង្គនៅលើភពផែនដីនេះ ៖ គាត់រស់នៅយ៉ាងស្ងៀមស្ងាត់ជាមួយប្អូនស្រីរបស់គាត់ឈ្មោះហ្វីល្លីសដែលមានមុខរបររកស៊ីធ្វើជាឆ្មប ។ គាត់តែងតែទៅផ្សារដោយខ្លួនឯងយកសត្វបក្សាបក្សីតូចៗនិងកូនជ្រូកទៅលក់ ។ គាត់តែងបោសសំអាតផ្ទះដោយផ្ទាល់ដៃពីខ្លួនឯង ។

ថ្ងៃមួយ, ឆ្កែមួយបានលោតកន្ត្រោងមកលើរូបគាត់បម្រុងខាំ ។ ពៀរ៉ុងក៏យកដៃរុញឆ្កែនេះចេញ ៖ ជនម្នាក់ក៏បាននិយាយចំអកដាក់គាត់ដោយសួរថា ៖ អំពើនេះវាមិនផ្ទុយនឹងទស្សនៈ របស់គាត់ទេឬ ? ។

– ឱ! មែន, គាត់ឆ្លើយតបវិញ, គឺជាការមួយលំបាកពន់ពេកណាស់ដែលគេត្រូវលះបង់ចោលទំនៀមទម្លាប់របស់ខ្លួនឯងទាំងស្រុង... ម្ល៉ោះហើយគេមានការលំបាកណាស់ក្នុងការយកមនុស្សម្នាក់ទៅប្រស្រោតខោអាវទាំងអស់ឲ្យអស់រលីងពីខ្លួន ។ ក៏ប៉ុន្តែក្នុងកិច្ចការនេះ, គេត្រូវប្រឹងប្រែងឲ្យពេញសមត្ថភាពតទៅទៀត... គេត្រូវប្រើកម្លាំងបញ្ញាទាំងអស់ដើម្បីទប់ទល់នឹងកម្លាំងទំនៀមទម្លាប់។

ក្នុងកាលៈទេសៈមួយទៀត ...នៅពេលដែលគាត់កំពុងតែជិះនាវាតូចមួយឆ្លងកាត់សមុទ្រក៏ស្រាប់តែមានខ្យល់ព្យុះបក់បោកមកយ៉ាងខ្លាំង ៖ នាវាដ៏តូចក៏មានសភាពឃ្លោងឃ្លោងរកកលនឹងលិច ។ ពួកមនុស្សដែលនៅជុំវិញគាត់ក៏មានការភិតភ័យតក់ស្លុតតក្កម្ម ។ ពៀរ៉ុងមានលក្ខណៈស្ងប់ស្ងៀមនៅកណ្តាលខ្យល់ព្យុះបោកបាចនេះ ... គាត់ក៏បានបង្ហាញឲ្យអ្នកឯទៀតឃើញអំពីកូនសត្វជ្រូកមួយដែលកំពុងបរិភោគយ៉ាងសប្បាយក្សេមក្សាន្ត ហាក់ដូចជានាវាបានចូលកំពង់ផែរួចទៅហើយ ។ ហើយគាត់ក៏បានពោលបន្ថែមថា អ្នកប្រាជ្ញគួរតែយកតម្រាប់តាមសត្វដ៏តូចនេះ, ពោលគេគួរតែមានលក្ខណៈស្ងៀមស្ងាត់នៅគ្រប់ពេលវេលានិងកាលៈទេសៈទាំងអស់ ។

ថ្ងៃមួយ, ពៀរ៉ុងបានកើតរោគឈឺក្រពះ (ចុកពោះ) ។ អ្នកដែលបានព្យាបាលរូបគាត់ក៏បានសម្រេចវិធានការណ៍ដ៏សាហាវ ...គឺវះនិងកាត់សាច់របស់គាត់ ។ គាត់នៅស្ងៀមធ្វើព្រងើយ ...មិនទាំងបានជ្រួញចិញ្ចើមបន្តិចផង ហាក់ដូចជាគ្មានបានទទួលការឈឺចាប់អ្វីទាំងអស់ ។ ទស្សនវិទូរូបនេះបានយល់ថាចំណេះដឹងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតដែលគេរកបាននៅក្នុងលោកនេះ គឺការមិនព្រមសម្រេចថាធ្វើអ្វីទាំងអស់ ។ ពួកក្រុមសាវ័ករបស់គាត់ទាំងប៉ុន្មានបានសន្មត់ព្រមព្រៀងគ្នាក្នុងរឿងមួយ ៖ គឺគេមិនអាចដឹងបានទាល់តែសោះថាមានអ្វីដែលមានលក្ខណៈប្រាកដប្រជានោះឡើយ ។ ក៏ប៉ុន្តែមានពួកអ្នកខ្លះបានស្វះស្វែងរកការពិតដោយមាន

សេចក្តីសង្ឃឹមថានឹងរកឃើញពន្លឺនៅថ្ងៃណាមួយ... ចំណែកពួកអ្នកខ្លះទៀតគ្មានសេចក្តីសង្ឃឹមសោះឡើយថាថ្ងៃណាមួយគេនឹងបានទៅដល់ទីប្រាថ្នារបស់ពួកគេ។ ពួកអ្នកខ្លះទៀតថែមទាំងបាននិយាយថា គេអាចបញ្ជាក់បានពីអ្វីមួយដ៏ច្បាស់លាស់ ៖ គឺគេពុំមានចេះដឹងអ្វីទាំងអស់ ...អ្នកដែលនៅសល់ទាំងប៉ុន្មានមិនទាំងបានដឹងថាពួកគេជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅដែលគ្មានដឹងអ្វីទាំងអស់នោះផង ។ គំនិតបែបខាងលើនេះសុទ្ធសឹងតែមានកំណើតឃើញពន្លឺថ្ងៃមុនពៀរ៉ុងម្លេះ ...ក៏ប៉ុន្តែដោយគ្មាននរណាម្នាក់មកទល់នឹងពេលនោះ ធ្លាប់ដែលមានមុខរបររកស៊ីខាងសង្ស័យទៅលើរបស់គ្រប់សព្វសារពើ, គេក៏បានចាត់ទុកថាពៀរ៉ុងជាស្ថាបនិក និងជាមេកើយរបស់ក្រុមបក្សសិបទីកទាំងអស់ ។

មូលដ្ឋានគំនិតដ៏ធំបំផុតដែលទស្សនវិទូនេះយល់ថា គេគួរតែផ្អាកការវិនិច្ឆ័យរបស់ខ្លួន... គឺមកពីរូបយើងទាំងអស់គ្នាដឹងតែពីទំនាក់ទំនងរវាងវត្ថុសព្វយ៉ាងតែប៉ុណ្ណោះ, ក៏ប៉ុន្តែយើងមិនអាចដឹងបានពីផ្ទៃក្នុងនិងពីធម្មជាតិពិតប្រាកដនៃវត្ថុអស់ទាំងនេះឡើយ (កកន ៖ ថ្ងៃក្រោយមក អ្នកប្រាជ្ញអាល្លឺមង្គ អេមានុយអែលកន្ទ ...បានយកទ្រឹស្តីរបស់ពៀរ៉ុងទៅធ្វើការវែកញែកពិភាក្សានៅក្នុងសៀវភៅមួយដែលមានឈ្មោះថា **Critiques de la Raison pure** ...នៅក្នុងនោះ **Emmanuel Kant** បានអធិប្បាយថា ... យើងបានដឹងពីពិភពលោកនេះត្រឹមតែសំបកក្រៅតែប៉ុណ្ណោះ **Le pour-soi** ...ក៏ប៉ុន្តែយើងមិនបានដឹងពីអ្វីៗពិតប្រាកដដែលនៅពីខាងក្នុងវត្ថុ ទាំងអស់នេះទេ...:**L'En-soi** ។

ស្លឹកសូល (ស្លឹកព្រៃនៅស្រុកក្រិក) ជាឧទាហរណ៍ មានរសជាតិឆ្ងាញ់សម្រាប់សត្វពពែរ ប៉ុន្តែមានជាតិល្វីងជូរចត់សម្រាប់មនុស្ស ។ ផ្លែស្លែងជាចំណីដែលធ្វើឲ្យសត្វគ្រួចធំធាត់ ក៏ប៉ុន្តែជាថ្នាំពុលដែលបណ្តាលឲ្យមនុស្សស្លាប់។ ដេ-ម៉ូហ្វុងដែលជាអ្នករៀបចំបាយទឹកឲ្យស្តេចអាឡេចសង់, មានអាការៈក្តៅអន្ទះអន្ទែង, ដូចគេយកភ្លើងមកដុតកាលណានៅក្នុងទីម្លប់ ...ក៏ប៉ុន្តែនៅហាលថ្ងៃវិញបែរជាមានសភាពត្រជាក់ស្រេងក្នុងខ្លួនគាត់, ដូចទឹកកក ។ អង់ត្រុង-ដារកុសអាចដើរឆ្លងកាត់វាលខ្សាច់នៅប្រទេសលីប៊ី បានយ៉ាងស្រួលដោយមិនមានការចាំបាច់ត្រូវផឹកទឹកអ្វីទាំងអស់ ។

អ្វីៗដែលត្រឹមត្រូវក្នុងប្រទេសមួយ ក្លាយជារឿងអយុត្តិធ៌មក្នុងប្រទេសមួយទៀត ។ ហើយនៅក្នុងប្រការដូចគ្នានេះ អ្វីដែលជាគុណធ៌មនៅក្នុងប្រទេសខ្លះក៏បានក្លាយទៅជារឿងអបាយមុខនៅប្រទេសផ្សេង (កកន ៖ អ្នកនិពន្ធបារាំង, **Montaigne**, បន្ទាប់មកទៀត **Pascal** បានយកទ្រឹស្តីរបស់អេពីគួរនេះទៅពង្រីកដោយនិយាយដូច្នេះថា ៖ « ឱ!យុត្តិធ៌មដ៏គួរឲ្យអស់សំណើចដែលមានស្ទឹង

មួយខណ្ឌផ្លូវ។ សេចក្តីពិតដែលនៅខាងម្ខាងនៃភ្នំពៀរ៉េណេ ... ក្លាយទៅជាសេចក្តីមិនពិតនៅខាងម្ខាងទៀត – Plaisante justice qu'une rivière borne. Vérités en deça des Pyrénées, erreurs au-delà ») ។ នៅក្នុងប្រទេសពែរ្ស ឪពុកអាចរៀបការជាមួយ កូនស្រីរបស់ខ្លួនឯងបាន ក៏ប៉ុន្តែនៅក្នុងប្រទេសក្រិកគឺជាឧក្រិដ្ឋកម្មមួយដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនិងអាក្រក់អាក្រីខ្លាំងណាស់ ។ ពួកម៉ាស្សាហ្គែត (Massagettes)មិនបានទទួលស្គាល់នូវឯកភាព ឬសភាពលក្ខណៈសក្ការបូជានៃអពាហ៍ពិពាហ៍នោះឡើយ (ទស្សនៈដែលយល់ថាអាពាហពិពាហ៍ជាចំណងដៃរបស់ព្រះ ...គឺព្រះបានចងផ្ចោបគ្នា មនុស្សប្រុសហើយនិងមនុស្សស្រីឲ្យទៅជាមនុស្សតែមួយ) , ចំណែកប្រទេសដទៃផ្សេងទៀតទាំងអស់ប្រឆាំងនឹងទស្សនៈរបស់ពួកម៉ាស្សាហ្គែត ។ ការលួចទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃជាអំពើល្អ ដែលគួរបានបុណ្យបានទាន ឬគួរឲ្យកោតសរសើរនៅប្រទេសស៊ីលីស៊ី...ក៏ប៉ុន្តែនៅប្រទេសក្រិកគឺជាអំពើអាក្រក់មួយដែលត្រូវគេផ្តន្ទា ។ អារីសទីពមានមតិយោបល់មួយបែបទៅស្តីអំពីសុភមង្គល ... ចំណែកអង់ទីសតែនមានទស្សនៈមួយបែបផ្សេងក្នុងរឿងដដែលនេះ, ចំណែកអេពីគួរមានទ្រឹស្តីមួយផ្សេងទៀត ឃ្លាតពីការយល់ឃើញរបស់អ្នកទាំងពីរខាងលើ។ ពួកអ្នកខ្លះមានជំនឿទៅលើព្រហ្មលិខិត, ពួកអ្នកខ្លះទៀតបានបដិសេធមិនព្រមជឿវាសនាកម្ម ។ ពួកជនជាតិអេឃីពតែងកប់ខ្មោចរបស់ពួកខ្លួន ចំណែកពួកឥណ្ឌាតែងតែយកសពទៅដុត, រីឯពួកប៉េអូនីវិញតែងយកខ្មោចទៅគ្រវែងចោលនៅកណ្តាលបឹងតែម្តង ។ អ្វីដែលប៉ះនឹងពន្លឺព្រះអាទិត្យចេញព៌ណម្យ៉ាង ...ដល់ប៉ះពន្លឺព្រះច័ន្ទ្រប្រែជាចេញព៌ណសំបុរផ្សេង...នៅទីបំផុតដល់ចាំងនឹងពន្លឺភ្លើងទៀនក៏បញ្ចេញព៌ណមួយបែបផ្សេងទៀត ។ បំពង់កនៃសត្វព្រាបអាចមានព៌ណសំបុរច្រើនយ៉ាង ស៊ីសងនឹងជ្រុងជ្រោយដែលគេសម្លឹងមើលមក ។ ស្រាក្រហមបើគេផឹកតែបន្តិចបន្តួចអាចជាជំនួយកម្លាំងដល់បេះដូង ...ក៏ប៉ុន្តែបើកាលណាគេផឹកច្រើនពេកវាអាចធ្វើឲ្យស្ពឹកខួរ ហើយបណ្តាល ឲ្យវង្វេងវង្វាន់វិញ្ញាណស្មារតី ។ អ្វីៗដែលនៅខាងស្តាំនៃរបស់មួយ, វាប្រែជាទៅនៅខាងឆ្វេងនៃរបស់មួយទៀត ។ ប្រទេសក្រិកដែលនៅខាងកើតនៃប្រទេសអ៊ីតាលី វាទៅនៅខាងលិចនៃប្រទេសពែរ្ស ។ អ្វីៗដែលគេចាត់ទុកថាជាអព្ភូតហេតុដ៏អស្ចារ្យនៅក្នុងកន្លែងមួយ, គឺគ្រាន់តែជារឿងធម្មតាបំផុតនៅក្នុងកន្លែងផ្សេង ។ មនុស្សតែម្នាក់មានឋានៈជាឪពុករបស់មនុស្សមួយចំនួន ហើយមានលក្ខណៈត្រឹមជាបងប្អូនរបស់មនុស្សមួយចំនួនទៀត ។ នៅទីបំផុតសភាពប្រឆាំងផ្ទុយគ្នាតែងតែមានសណ្ឋិតនៅសព្វវត្ថុធាតុទាំងអស់ ជាហេតុញ៉ាំងឲ្យពៀរ៉ុងនិងក្រុមសាវ័ករបស់គាត់មិនអាចលទ្ធភាពផ្តល់និយមន័យចំពោះអ្វីៗទាំងអស់ ដោយពួកគេយល

ថាគ្មានអ្វីមួយនៅក្នុងលោកនេះដែលគេអាចដឹងបានអំពីលក្ខណៈរបស់វាផ្ទាល់ដោយមិនបានយកទៅប្រៀបធៀបនឹងវត្ថុមាននៃរបស់មួយទៀត ។ ដោយគេមិនអាចដឹងពីការពិតអំពីអ្វីៗទាំងអស់ ពួកក្រុមគេក៏បានហាមប្រាមមិនឲ្យមានការវិភាគសំដែងអធិប្បាយវែងឆ្ងាយ ...។ ពីព្រោះ នៅគ្រប់ការវិភាគវែកញែក, វាត្រូវមានការពឹងផ្អែកទៅលើមូលដ្ឋាននៃសេចក្ដីពិតទាំងស្រុងដ៏ច្បាស់លាស់ដែលមិនចាំបាច់ត្រូវការឲ្យមានភស្តុតាងអ្វីទាំងអស់។ ក៏ប៉ុន្តែ, នៅលើលោកនេះវាគ្មានអ្វីពិតទាំងស្រុងដែលមិនមានការចាំបាច់ក្នុងការស្វែងរកភស្តុតាងនោះទេ, ពីព្រោះកាលណា មានរឿងអ្វីមួយលេចឡើងដែលមានទំនងសមរម្យថាជាការពិត, យើងក៏ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចត្រូវវិភាគសំដែងវែងឆ្ងាយ អំពីមូលដ្ឋាននៃសេចក្ដីពិតដែលបណ្ដាលឲ្យយើងជឿតាមបែបដូចនេះ ។

ពៀរ៉ុង, រួចបន្ទាប់មកទៀតគឺហូមែរ (អ្នកកវីនិពន្ធផ្នែកខាងសោកនាដកម្ម ក្រិក) បានប្រៀបធៀបមនុស្សយើងទៅនឹងស្លឹកឈើដែលដុះបន្តគ្នាជារៀងរហូត, ក្នុងដំណើរមួយដែលស្លឹកឈើថ្មីតែងទៅជំនួសស្លឹកឈើចាស់ៗដែលចាកមែក។ គាត់បានរស់នៅដោយបានទទួលសេចក្ដីគោរពកោតខ្លាចពីអ្នកផងជារៀងរហូត, តាំងពីពេលដែលគាត់មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីកាលណាមក ។ គាត់បានទទួលមរណ-ភាពនៅក្នុងអាយុ៩០ឆ្នាំ ៕

❑ ❑

❑